

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พฤติกรรมในการเปิดรับสื่อและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากสื่อที่เปิดรับ รวมไปถึงความต้องการสื่อของคนพิการทางสายตา โรงเรียนสอนคนตาบอดภาคเหนือในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 122 คน แบ่งประเภทของสื่อที่ได้ศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ สื่อที่เปิดรับโดยการฟัง และสื่อที่เปิดรับโดยการสัมผัส โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายเล็กน้อย อายุเฉลี่ย 16 ปี อายุอยู่ในช่วง 14-18 ปีมากที่สุดแต่ไม่ถึงครึ่งของจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด ส่วนใหญ่ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือตอนบน บิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม

สื่อที่ผู้ให้ข้อมูลใช้เป็นอันดับหนึ่ง คือ หนังสืออักษรเบรลล์ รองลงมา ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ตามลำดับ ส่วนใหญ่เปิดรับสื่อที่โรงเรียน และเปิดรับโดยเฉลี่ยเป็นเวลานานมากกว่า 30 นาทีในทุก ๆ วัน

ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจต่อวิทยุกระจายเสียงในระดับมาก ความพึงพอใจต่อเทป/ซีดี (หนังสือเสียง) อยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจต่อวิทยุโทรทัศน์ในระดับมาก ความพึงพอใจต่ออินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับปานกลาง ความพึงพอใจต่อหนังสืออักษรเบรลล์ในระดับปานกลาง ส่วนความพึงพอใจต่อหนังสือภาพอยู่ในระดับน้อย

ทางด้านการใช้ประโยชน์จากสื่อที่เปิดรับของผู้ให้ข้อมูลพบว่าเป็นไปเพื่อความเพลิดเพลิน พักผ่อนหย่อนใจ และผ่อนคลายความเครียดมากที่สุด การนำไปใช้ประโยชน์ในด้านการดำรงเอกลักษณ์ ได้ข้อมูลสนทนา เสริมความคิดเห็น รู้ทันเหตุการณ์ และการนำไปช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ นั้นอยู่ในระดับมาก

ผู้ให้ข้อมูลสามารถเปิดรับสื่อวิทยุกระจายเสียงได้สะดวกที่สุด แต่สื่อที่ผู้ให้ข้อมูลคิดว่าเหมาะสมมากที่สุด คือ หนังสืออักษรเบรลล์ และมีความต้องการใช้มากที่สุด ส่วนด้านการนำเสนอเนื้อหาสาระพบว่า ผู้ให้ข้อมูลต้องการให้วิทยุกระจายเสียง เทป/ซีดี (หนังสือเสียง) วิทยุโทรทัศน์นำเสนอด้านบันเทิงมากที่สุด สำหรับอินเทอร์เน็ต หนังสืออักษรเบรลล์ และหนังสือภาพนั้นผู้ให้ข้อมูลต้องการให้นำเสนอด้านการศึกษามากที่สุด

ABSTRACT

TE166470

This research aimed to explore the nature of population, behaviors in embracing media and the related factors, satisfaction and application of the media received as well as the needs of receiving media of the eyesight disabled people in the Northern Region School for the Blind of Chiang Mai Province Under Royal Patronage of Her Majesty the Queen. There were 122 people in the study. The types of media were hearing media and touching media. The structured interview and focus group were used.

The research findings revealed that there were slightly more female respondents than male respondents. The average age was 16 years old. Most of them were in their 14-18 years old but the number did not reach the half of all respondents. Most of the respondents were studying at elementary school and domiciled in the upper North region. Their parents worked on farming.

The media the respondents used most frequently was Braille books and the next ones were radio and television, respectively. Most respondents gained access to media at school and the average period was more than 30 minutes each day.

The respondents were satisfied with the radio broadcast at the high level, with tape cassettes/CD (audio books) at the moderate level, with television at the high level, with the Internet at the moderate level, with Braille books at the moderate level, and with relief picture books at the low level.

Regarding the application of media received, most respondents found that it was for the pleasure, relaxation, and relieve. The uses of media in maintaining their identities, acquiring information for conversation, strengthening attitudes and opinions, updating information, and solving other problems were at the high level.

The respondents identified the radio broadcast the most convenient media but they admitted that the most appropriate and most needed media was Braille books. Regarding the presentation of the content, the respondents preferred the radio broadcast, tape cassettes/CD (audio books) presenting entertainment the most. For the Internet, Braille books, and relief picture books, they preferred them to present academic content the most.